

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.

Hó Ki szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi iro-
dája Kazinczy-utca.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kossuth-utca Vojnich-paotában
Telefon szám 47.
Nyitvatartás sorokint 20 óráig a z

Törvénykezési miseriák.

A »Bácskai Napló«-nak és e lapoknak hasábjain is foglalkoztunk már a szabadkai törvényszék területén hullámzó visszasságokkal és anomaliákkal és különösen a Bácskai Napló-nak terjedelmes vezércikkre, mely a felelkezési bíróság működését méltatta, míg egyrészt élénk viszhangot ébresztett a szabadkai ügyvédi kar kebelében, addig másrészt akad — bár megelégedéssel konstatáljuk, csak szörványosan — néhány tagja az ügyvédi testületnek, akik jónak látták az akkor felelkezési tanács védelmére kelni.

Azóta immáron több, mint két évi telt le; az azóta tapasztalt igazságszolgáltatási jelenségek nemcsak szentesítették a Bácskai Napló felszólalásának jogosultságát, hanem — nyíltan ki merjük mondani — épen a felelkezési bíróság jelentékeny horderejű működésénél az állapotok még rosszabbra fordultak és törvénykezésünkben valóssággal kétségbejött jogbizonytalanság, egymással szembeeszköz ellentétben álló jogelvek áldatlan harcra állott be olyan fokban és mértékben, hogy a jogkereső közönség zugolódása és méltatlankodása mindennaposá vált és a szerzett észleletek az igazságszolgáltatás bajnokait is esüggedéssel töltötték el.

Terünk nem engedi, hogy a felelkezési bíróság tevékenységének részleteivel, egyes konkrét esetekkel foglalkozunk; mostani felszólalásunk csak általánosságban mozog, mert hiszen az ügyvédi kar és az igazságszolgáltatás esengő sokaság az egyes eseteknek súlyát úgy is érzi és színi; és minden egyes elegendő adatot és bizonyítékot szolgáltathat álláspontunk alaposságához.

A szabadkai törvényszék felelkezési tanácsa feladata magaslatán soha sem állott; a középszeretség szintjén volt a kezdet kezdetén, azután süllyedt, majd ismét emelkedett és e pillanatban elérte ismét az arany középszeretség langyos és nem épen biztató korszakát.

Az a nagyszabású hatáskör, az a

rendkívül jelentékeny discretionális hatalom, mely a felelkezési bíróságnak osztályrészül jutott, minden porcikájában magas jogi képzettségű, széles látókörű és alapos tehetségű erőket feltételez és ezeknek a mi törvényszékünk felelkezési bírósága kezdetől fogva híjával van.

Ez az eredendő oka annak, hogy ezen bíróságnak működését állandóan bizonyos lagymatagság, bántó ingadozás jellemzi; ez az oka annak, hogy az igazán lelkiismeretes, komoly törekvő, nemes ambíciótól duzzadó és kipróbált tehetségekben gazdag szabadkai ügyvédi kar ugyszólván minden bizalmát ez intézmény iránt elvesztette, lelkesedése és ügyszerete napról napra csappan és akárhányiszor halottuk igen tekintélyes és elismert jogászai tehetségekben bővelkedő ügyvédek ajkairól azt a resignációval feleresztett nyilatkozatot elhangzani, hogy immáron a felelkezési bíróságnak, mint az ügyek zömében végső jogorvoslati fórumnak igénybevétele nem tekinthető egyébként »jutrijátéknál.«

Ujra kiemeljük és mindaddig, míg ez a baj gyökeresen orvosoltnak nem fog, nyugodni nem fogunk, hogy a legbonyolultabb kereskedelmi perekben nélkülözi ezen bíróság a szakértőket, és innen van az, hogy a felelkezési tanács kebeléből kereskedelmi ügyekben a legképtelenebb enuntiatiók kerülnek ki, a kereskedelmi ügyekre makacs következetességgel ráhúzzák az általános magánjog szabályait, és viszont megteszik ezt megfordítva, pedig ez a kettő nem egy fán terem.

A »Bácskai Napló« két év előtti cikkre rámutatott arra, hogy »első sorban hiányzik a vezető szellem,« ezt Dr. Vasdényei Géza vezetése alatt, a ki azóta megérdemelt előléptetésben részesült az igazságszolgáltatásnak végtelen előnyére, elismerte és acceptálta mindenki, mert hiszen őbenne még a jogérzék is hiányzott, annál inkább a tudásnak az a mértéke, mely az ily nagy felelősséggel járó állás betöltéséhez szükséges, később Fornszek Béla

állt a tanács élére, a ki tagadhatatlanul elődjénél sokkal magasabb szinten álló jogász volt, de ez az ur megint nagyfokú idegességével gátat vetett a szólásszabadságnak, megakadályozta a bizonyítékok kimerítését és lakonikus indokolásaival az ügyvédi kart örökös kétségben hagyta az iránt, hogy az egyiknek vagy másikkal miért van vagy nincs igazsága?

Törvényszékünk mostani elnöke, a kit mint a pestvidéki felelkezési tanács vezetőjét, különben is jóhír előzőt meg, a hozzá fűzött várakozásoknak eddigi tapasztalataink szerint teljesen megfelelt; az ő vezetése bizonyos lendületet és melegséget idézett elő a tanács munkájában; éles jogászai elméje, nagy tudása erőteljesen hatol be a legbonyolultabb ügyek mélyébe; de egyedül az ő képességei, az ő világos és alapos indokolása teljes megnyugtatót nem teremhetnek annálkevésbé, mert az ügyeknek egy számottevő contingensébe be nem folyik és ellenőrző hatóságot gyakorolni jogosítva nincs.

A szük tér arra kényszerít bennünket, hogy befejezzük jelen felszólalásunkat, befejezzük pedig azzal az óhajattal, hogy nagyteljesítései törvényszéki elnökünk nem fogja elmulasztani a fogyatékoságok és házagok körültekintő betöltését és ki fogja vinni belátásának és tekintélyének latbavetésével hogy a szabadkai törvényszék felelkezési tanácsa fokról-fokra és lépcsőről lépcsőre a mintatanácsok sorába emelkedik.

Azt hisszük, hogy ez a nyílt, leplezetlen feltárása a törvénykezési állapotoknak nem fog ezélt téveszteni és rossz vér helyett javulást, a kóros állapotok javulását szüli.

Dr. A . . . n.

Közgyűlés.

A »Bácskai Hírlap« tudósítójától.

Szabadka szab. kir. város törvényhatósági bizottsága legnap tartotta rendes havi közgyűlést Schmausz Endre főispán elnöklése alatt. A közgyűlés, diczára annak, hogy a bizottsági tagok majdnem teljes számban je-

lentek meg, nagyon egyhangú volt, némi élénkség csak néhány tárgynál és a választásoknál volt.

A közgyűlés lefolyása egyébiránt a következő volt.

Az elnök főispán kijelentette, hogy az újonnan választott bizottsági tagok mandátumát rendben találták s azokat igazoltaknak jelentette ki, egyben felkérte őket, hogy a várost érdekeinek előmozdításában támogassák.

Ezután a főispán Bárd Vojnits István kinevezése fölött a város közönségének örömet fejezte ki és néhány szóval méltatta Vojnics főispán érdemeit.

A földmívelési miniszter leíratát emlékké ültetése tárgyában a közgyűlés akként intézte el, hogy a Palicson létesített fenyőfa ligetet «Erzsébet ligetnek» nevezik el.

A népnevelési, gazdasági, építkezési, számvizsgáló, vallás és közoktatásügyi, szegényügy, palicsi, kórházi, földmívelési iskolai, peronospora elleni védekezés, borellenőrző bizottságokba a tanács kijelöltjeit fogadta el a közgyűlés.

A VI. körű ovodai teleknek megvásárlása tárgyában akként határozott a közgyűlés, hogy a célra Slička féle házat 2500 forintért megveszi.

Központi temető részére vásárlandó telek tárgyában M a m u z s i t s Mátyas prépost szóla fel, azt mondván, hogy a tanács által javaslatba hozott és megvásárlandó telek nagyon messze van a központi s közelebb kell erre a célra telket vásárolni. Erre Gálffy György azt felelte, hogy csak a papoknak van messze, de minthogy fáradságukat megfizetik, kigyalogolhatnak. A közgyűlés a tanács javaslatát el fogadta.

Az új gymnasium környékének szelvénye céljából elhatározta a közgyűlés, hogy a Kunetz féle telekből 16 n sz.-ötlet kisajátít.

A népkönyha részére 4 öl fát és 100 koronát szavazott meg a közgyűlés.

Végül a választások ejtettek meg és pedig I. osztályú számtisztító Sztipics Dánielt, számtisztító Balázs Piri Kálmánt, számvizsgálóvá Vujkovics L. Boldizsárt, segéd adóosztályt Kubavovics Jakabot s végrehajtókká Dulits Mihályt és Nagy Torma Alajost, I. osztályú irnokká Pertits Pétert és Hubai Gyulát, II. oszt. irnokká Vujkovics Cz. Benőt választották meg.

A közgyűlés még néhány jelentéktelenebb ügy letárgyalása után 1 órakor ért véget.

— a.

Különfélék.

— **Kinevezés.** A király dr. Milassin Kálmán nagybecskereki alügyész városunk szülöttét a pancsovai ügyészséghez ügyésszé nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Ifj. Krécsy György dárdai segéd telekkönyvvizsgáló eljegyezte Achermann Mariskát Frigyesföldről.

— **Hymen.** Dr. Tószögi Dezső törökbecsei ügyvéd f. hó 16-án vezette ollár elé Valovics Gyula nagyikikindai kórházi igazgató-írósvos leányát, Olga kisasszonyt. Násznagyok voltak: Rohonczy Gedeon orsz. képviselő és Kiszlinger József. A polgári esketés után dr. Szentkláray Jenő apát-kanonok áldotta meg a fiatal párt.

— **Eljegyzések.** Dr. Wilhelm Ignác bácsdoroslói községi orvos f. hó 15-én jegyet váltott Hirth Jenny kisasszonnyal Vukovarról. — Dr. Balogh Lajos helybeli ügyvéd eljegyezte Hoffmann Anna kisasszonyt.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Birkás Gyuláné pacséri Szuechich Adrienne szomorodott szívvel jelenti, szereltem nagynénje özv. Ó-Morovicza Szalmágy Gyuláné szül. foglatacai Pálaszavovits Róza urának f. hó 18-án, éle 72-ik évében, Tornóspusztán történt gyászos elhunytát. A boldogult halálát kesergik meg; húga Vartus Hajnal Júlia gyermekeivel, ugy szintén rokoni és számos barátjaival. Az elhunyt hült telmei Tornóspusztán előzetesen történtő becszentelés után, f. hó 20-án, d. e. 11 órakor fognak Ómoroviczán, a családi kápolnában örök nyugalomra tételni. Az engesztelő gyászmise ugyanott s ugyanekkor fog az Urnak bemutatni.

— **Elhunyt szerb püspök.** Opacsics German, újvidéki szerb püspök a döblingi elmegyógyintézetben tegnapi délután meghalt. Halálának híre — mint Újvidékről írják — a szerbek között nagy részvétet keltett. A házakra és középületekre kiltették a fekete a lobogót. A holttestet tegnap este érkezett Döblingből oda s a temetés nagy pompával ma szombaton ment végbe. A szerbek a verseci püspöktől óhajják utódaul.

— **Közgyűlés.** A «Nemzeti Casino» f. évi január hó 29-én délelőtt 10 órakor a Casino helyiségében tartja rendes közgyűlését.

— **A „Bárd Hirsch Mór»** jótékonyági és önszegélyező egyesület f. hó 21-én tartotta első ülését Dr. Blau Géza vezetése alatt. Az ülésen megválasztották a tisztikart és pedig elnökké közfelkiáltással Dr. Blau Gézát, alelnökké Palotai Bódó és Körtvélyessi Bélát, ellenőrökké Bartek Károly és Petonszki Ferenczet, betegfelügyelőkké Szabados Sándort, Heilbrun Józsefet és Horváth Sándort.

— **Táncmulatság.** A «Bajai korecsolyázó egyesület» alapítókének gyarapítása céljából 1899. február hó 1-én a «Nemzeti szálloda» tánctermében paraszt-bált rendez.

— **A zentai színház.** Zentán az idén március és április hónapokban, Deák Péter zombori színigazgató jól szervezett társulata fog működni. Az erre vonatkozó engedélyt már megkapta.

— **Új színmű.** Deréki Antal társulatunk fardadhatlan rendezője most egy új történelmi népies színművön dolgozik, mely legközelebb már bemutatásra is kerül színpadunkon és annál nagyobb érdeklődésre számíthat, mert a darab tárgya és meséje városunk történelmi múltjából van merítve és a szerencsétlen Brankovics György szerb fejedelem egyik unokájának Cserni Istvánnak Zápolya alatt történt hősi szereplését tünteti fel. Cserni István tudvalevőleg nemsokára a Dózsa féle parasztlázadás után, Szabadkán és vidékén szintén paraszt seregeket toborzott és ezekkel Zápolya szolgálatába lépett. A regényes hajlamú fiatal paraszthős azonban áruházi áldozata lett és így a szabadság utáni törekvése meghiúsult. Deréki a szépen kinálkozó tárgyat népies irányban dolgozza fel, és a történelmi hűség mellett, a színpadi hatásra és a nyelv szépségére is különös gondot fordít, a mit már előbbi sikerült darabjaiban is tapasztaltunk. Az új darab címe: „A bácskai fekete király» és hozzá a zenei részeket többnyire szerb motívumok alapján Gál Ferenc zené-igazgató írja. Nagy érdeklődéssel várjuk a darabot, melynek majdnem minden része Szabadkán és vidékén játszik, — és szabadkai író által Szabadkán íródik, és itt jelenik meg először, a világot jelentő deszkákon.

— **A gabonauzóra ellen.** Csak a napokban járt a földmívelésügyi miniszternél egy deputáció, amely a kormány sürgős intézkedését kérte a gabonauzóra ellen. Eszerint nagyon is aktuális az a monstre bünpör, amelyet a szabadkai törvényszék indított meg száznegyven moholi károsult fél fejelentésére. Ismeretes, hogy a budapesti nagy gabonakereskedők már évek óta megveszik a kisebb gazdaktól 3—6 forintért métermázsánkat a még lábón álló gabonára remélhető termését. — A gazdának aratás után a lekötött gabonameny nyiséget kell szállítani; ha erre nem képes, akkor az ügynök az effektív gabonában, 8—10 forintban számítja a lekötött gabonát s a gazdától váltót hajtja be, melyet irgalom nélkül perének. Ilyen módon egész sereg kis gazda ment már tönkre. A szabadkai törvényszék a gabonauzóra megdöbbentő eseteit derítette ki vizsgálat közben s 126 fél panaszára Kronstein Adolf, Feuer József, Beck Miksa és Weisz Márton gabonaügynökök ellen megindította a fenytővizsgálatot. Az eljárást azonban nem fejezhette be, mert a vizsgálat során 46 újabb fejelentés érkezett. A vád alá helyezett ügynökök Bicschitz Salamon és Fia, Schlésinger és Pollakovits, Strasser és König, Deutsch Károly és Fia budapesti terménynagykereskedő cégek megbízottjai. A monstre-bünpörben, amelynek szenzációs eredménye lehet, a vizsgálatot csak február vége felé fejezhetik be, mert nap-nap után tömegesen jelentkeznek az újabb panaszok. Ilyen körülmények között a belügyminiszter megtagadta a nála járt panaszos küldöttségnek azt a kérését, hogy a saját hatáskörében intézkedjék!

— **Kincskeresők.** Ó-Becséről írják: Még 1848-ban elsüllyedt Ó-Becse alatt a Tiszán egy élelem bor és állítólag sok arany és ezüsttel terhelt hajó. Rigóék — Ó-Becse és vidékének hírneves kutatói — most felhasználva a holt Tisza alacsony állású vizének kinálkozó alkalmát, serényen kutatnak az elsüllyedt hajó maradványai után. Hosszu vasrudakkal kutaszolják a Tisza aljának megvastagodott iszapját és bizva bizakodnak az elsüllyedt kincsek napvilágra hozatalához. Sokan és igen sokszor megkísérelték már ezt Rigóék előtt, de sikertelenül. A megboldogult jó öreg Bogár bácsi, ki nem csak jó dudás, hanem kitűnő halász is volt annak idejében, igen sokszor horgászott arra a bizonyos kincses hajóra, sőt állítólag egyszer a lánczába is beleakadt. Bogár bátyánk talajt hantó nehéz horga, azonban a Tisza kincsét féltékenyen őrző Hableány — ki Bogár bátyánk saját szemével látott — elvágta az erős vadonot új köteleit és mire Dózsa Mihály halásztársával odaért, olyan hullámok kergetőztek a hajó fölött, hogy istenkínés lett volna hirtvány feknő csolnakon oda közeledni. És azon időtől fogva az öreg Bogár nem horgászott a hajóra, sőt csolnakjával is elkerülte a tájat. Mikor egyszer megkérdezték tőle, hogy miért nem horgász tovább a kincses hajóra, akkor Bogár bátyánk azt felelte, nem lehet mert a vízi tündér megmondta neki, hogy aki azt a hajót ki akarja onnan venni, az ott hal meg megfojtja a Hableány. Ugy látszik hogy ezt Rigóék talán nem is tudják, vagy el sem hiszik.

— **Estély.** Népoktatási tanintézetünk, annak öröme és ünneplésére, hogy az illetékes tényezők buzgó fáradozása folytán városunk tanfelügyelői székhelyülé lőn, február hó 6-án a Nemzeti Casino termeiben hangversenynyel és tánczcal egybekötött estélyt rendeznek

E fényesnek ígérkező estély, mely iránt városszerte nagy az érdeklődés, népoktatási tanulózeink keletkező együttérzéséről és összetartásáról tesz tanubizonyságot; mely szép és nemes törekvéshöz, mint ami népoktatási intézeteink testületeinek életrealóságát, intelligenciáját és sajátos társadalmi viszonyaink közepelt kiváló tényezőkként való jövő szereplését van hivatva bizonyítani, mi is szerencsét kívánunk. A rendezés élén Balajthy Iona és az egyes intézetek igazgatói és megbízottai állanak.

— **Megőrült urnó.** Boross Gyuláné szül. Eppinger Sarolta, helybeli ügynök felesége tegnapielőt valami csekély dolog miatt összevesszett házigazdájának egy alkalmazottjával és ezt annyira szívére vette, hogy rajta az örülés tünetei kezdtek mutatkozni. A szerencsétlen urnót a közorház megfigyelő osztályába szállították.

— **A kir. ügyészség sürgöt.** A Tomics-féle nyomtatványpanama ügyében — mint értesülünk — a kir. ügyészségnek Szalay főkapitányhoz körülbelül mintegy két hét előtt intézett sürgős átiratára még mai napig érkezett válasz. Ugyilátszik hogy egyáltalában nem látják be, hogy ezen ügynek sürgős elintézése, nemcsak a város, hanem még másoknak is érdeke, t. i. azoknak, akik felelősségükkel tisztában nincsenek. Nem tudjuk, hogy mi az érdekük ezzel az agyonhallgatással, de sejtjük és nemcsak mi sejtjük ezt, hanem a kir. ügyészség is, ahol hivatalosan tudomásul vették ezeket a dolgokat és ott is megunták a várakozást s most már felhívták a főkapitány urat, hogy 3 nap alatt tegyen jelentést az esetről, mert ellenkező esetben kénytelenek lesznek a további lörvényes lépéseket megtenni. Kívánsiok vagyunk, hogy milyen értelemben fog jelentést tenni a főkapitány úr!

— **Ismeretlen halott.** Egy szegény ismeretlen paraszt ember jött ma reggel a vasulon Szabadkára a szomszéd községek valamelyikéből, hogy magát a kórházba felvettesse azonban betegsége gátolta abban, hogy hosszabb utat egyfolytában megtegyen és így reggel 8 óra tájban oda állt a Szt. Háromság szobra elé, hogy ott megpihenjen, de ahogy leült helyéről el sem mozdulhatott, mert nagyon beteg volt s így üldögélt délután egy óráig, a mikor hirtelen rosszul lett és fejét a vásárcsözeatra hajlítva ott meg is halt. A posztón álló rendőr rögtön értesítette a mentőket, de a mikor azok odaértek, az ember már halott volt. Zsebében egy bőrtáskában négy krajczárt, tarisznyájában pedig néhány darab kenyeret találtak, semmiféle irás azonban nem volt nála a miből kilétét megállapíthatnák. Az ismeretlen halottat a mentők a böncházba vitték.

— **Helyraigazítás.** Megirtuk, hogy Ruff és Mayer borkereskedő cégnél olasz borokat foglaltak le. Ruff Mór zentai csetgyáros, annak kijelentésére kér fel bennünket, hogy a cég Ruff és Mayer és nem tévesztendő össze az ő cégével.

— **Szomorú élet.** Cservenkai levelezőnk írja: Folyó hó 19-én néhány iskolás fiú a Ferenc csatorna partján játszadózva ennek vizében uszkálva egy rongyal fedett és lepcsételt befőttes üveget pillantottak meg, melyet — sejtelmük sem lévén ennek tartalmáról — a partra tereltek; hazavitték s mutogatták, mire a szülők egy még kifejletlen embermagzatra ismertek, melyet a fiúk a szülők un-szolására üvegeslőli visszahajtottak a csator-

nába. Nem így gondolkozott a szomszéd kovácsmester inasa, a csatornához sietett s másodszor halászta ki a szerencsétlen kis „Mózes” s papírba göngyö ve illetékes helyére a község házára vitte, természetesen nem anyakönyvezés, hanem jelentéstétel végett. Az előjáróság a szerencsétlen magzat megtalálónak kihallgatása után értesítette az esetről az illetékes hatóságot, mely az állatias anya kinyomozása iránt az intézkedéseket nyomban megtette.

— **Különös szerencse.** Olvasóink bizonyára emlékeznek arra, hogy a budapesti bankház Török A. és Tsa ezelőtt is mily szép és nagy nyereményeket juttatott vevőinek, a most befejezett 3. osztálynál ismét a legnagyobb főnyereményt, 80,000 koronát nyerték a 83061. sz. sorsjegyre, továbbá több 5000, 2000, 1000, 500 koronás és több egyéb nyereményt fizetett ki ezen szerencsétlő kegyelt főúrnak. Minden oldalról biztosítanak, hogy Török A. és Tsa bankháza a nyereményeket az érdekelteknek nagyon pontosan fizeti ki, vevőiket pedig jól és megbízhatóan szolgálja ki, ennél fogva Török A. és Tsa budapesti bankházat olvasóinknak legmelegebben ajánljuk, mert ezen cég a bizalmat megérdemli.

— **Öngyilkos fiatal leány.** Egy fiatal tizenhatéves leány tragikus sorsáról értesít új verhaszi tudósítónk. Delhaes Richard takarékpénztári igazgató leánya Delhaes Frida tegnap délután szíven lölte magát. A szerencsétlen leány mindennap el szokta kisérni édesanyját a Főutcában levő üzletükbe. Tegnap azt mondta, hogy a feje fáj és otthon maradt. Egész nap a szobában maradt és leveleket írt, délután pedig elővette alya revolverét és szívébe lött. Még volt annyi jereje, hogy kitámolygott a konyhába és hugának megmondta, hogy öngyilkosságot követett el. A szülők kétségbeesése közel van az örülethez, az öngyilkos fiatal leány élet és halál között lebeg. Állítólag reménytelen szerelem adta kezébe a fegyvert.

— **A szabadkai máv altiszti kör** által f. évi Január hó 14-én saját zászló alapja javára megtartott táncvizigalom tiszta jövedelme 179 frt 14 kr, melyhez felülfizetésekkel a következők kegyeskedtek hozzájárulni. És pedig 10—10 frtal, Császká György kalocsai érsek, Ludvig Gyula m. á. v. elnök igazgató ur, bajsai Vojnics Sándor országgyűlési képviselő, Lichtnecker Károly vendégfő, 15 forintal Tumbász L. Lázár, 12 frtal Tomits Miklós, 5—5 frtal Schmausz Endre főispán, Tolnay Kornél főfelügyelő, Weinhardt Manó forgalmi főnök, Kovács János főügyész, fűtőházi főnök, Helbling Ferencz állomás főnök, Szutrély Gyula osztály mérnök Polgár Izsó helyettes állomás főnök, Wünschendorfer Béla mérnök, Terbe Vincse lapszerkesztő, Taszner Hugó villanygyári igazgató, Kulhanek N. légszerkesztő igazgató, *) Kertész Armin máv. hivatalnok, 4 frtal Decsi Dezső gyógyszerész, 3—3 frtal, Krezelka Károly üzletvezető, Wittmann Károly vendégfő, Dr. Fischer Jákó ügyvéd, Kunn József nyugalmazott kalauz, 2—2 frtal, Lichtnecker András, Keresztes József (Halas) Antunovics Simon, Bodrics zenekar, Tóth József vendégfő, 1 frt 30 krral Garab József 1—1 frtal Brantner Dezső máv. altiszti kör elnöke, Homonay Nándor forg. fém. h. Szentmikiósi Dénes főmérnök, Berkes honvéd százados, Szász Hugó, Novák N. cementgyáros, Sugár Béla, Sonnenberg Salamon Dávid Vilmos, Sztójkovics Dóme, Venczel

Lajos, Nagy József Bácspetrovoszelői állomás előlj., Pudler Dániel, Almási Ferencz bródi kalauz, Galinszki Lajos, öz. Emmich Jánosné Emmich János, Csömör István, Fehér Mihály Porpáczy Alajos, 90 krral Dengl Alajos, 50—50 krral, Weisz Márton és családja, Kecskés Gergely, Pankó József, Borza Antal. Fogadják ez uton is a nemeslelkű adakozók hálás köszönetét a testületnek *)-ggal jelölt tévedésből még a Mukány előadás felülfizetéséből maradt vissza.

— **Felülfizetések.** A szabadkai kerületi betegs. pénztár igazgatósága mint vigalmi bizottság által f. hó 8-án tartott jótékonycélú tánc mulatsághoz a következők járultak felülfizetésekkel; Felülfizetőknak névsorra: Magyar Györgyné 9 frt 20 kr, Császká György 5 frt, Schmausz Endre 5 frt Dr. Klein Adolf 10 frt, Dr. Barta Antal 2 frt, Pukovich József 1 frt 70 kr, Vermes Károly 2, 40 Gálffy György 3 frt, Dr. Vécssei Samu 4 frt 20 kr, Vörös I. 1 frt, Frankl Salamon 1 frt 60 kr, Fimpl István 1 frt, Slesinger Ignác 50 kr, Lówy M. L. 1 frt, Fülöp Lajos 50 kr, Berkes százados 1 frt, Domszky N. 20 kr, öz. Manojlovits M. 1 frt, Lészesevics Ferencz 30 kr, Vinkler A. 1 frt, Ilgenn János 50 kr, Nagy Ferencz 20 kr, Kuncz Mór 50 kr, Dedakin László 50 kr, Sefics Lajos 20 kr, Grünbaum Lipót 50 kr, Berger Testvérek 40 kr, N. N. 25 kr, Sugár Béla 50 kr, Tancsár Erzsébet 50 kr, Lányi Mór 1 frt 40 kr, Dr. Bilicz Hugó 1 frt 20 kr, Dr. Fischer Jákó 1 frt 20 kr, Veisz F. 1 frt, Deutsch Izidor 1 frt, Monus István 1 frt, Rónay Pál 1 frt 50 kr, Sztójkovics Dusan 1 frt, Manheim Mark 20 kr, Tóth Béla 50 kr, Klein Géza 1 frt, Lpostyák A. 30 kr, Lówy és Társa 2 frt, Lówy Mór 50 kr, Tumbász Lázár 2 frt, Dr. Novák József 1 frt Terbe Vincze, 1 frt, Freidenberg Zs. 1 frt ifj. Gálffy György 1 frt 50 kr, Schamburg N 30 kr, Tóth István 1 frt, Gübengacz Mariska 1 frt. Összesen 79 frt 15 kr. Tombola tárgyakat ajándékoztak: öz. Reiff Antalné, Fierst István, Kuthy György, Montalion József. Fogadják a nemes adakozók az árvák nevében a vigalmi bizottság hálás köszönetét.

— **Háboru és béke.** III. Ramszesz uralkodott Egyiptomban, 1280 esztendővel az Ur eljövetele előtt. A papok fényes diadalmeneket tartottak, a főurak drága köntösökben mulogatták magukat a népek. Művészek trakták tele képpel, faragták tele szoborral a templomok falait és oszlopait. Fejlett a tudomány, haladt az ipar, hódított a kereskedelem. S Egyiptom a bukás szélén állott. Zöllésnek indult. A nép megelégette a dicsőséges hódításokat. Felébredt a materialismus szelleme. Mindenki jólétre vágyott. Unott leti a kötelesség. Egy irástudó lefesti tanítványa előtt a gyaloglistát sorsát. „Kenyeret és vizet vállán viszi, mint számár a terhet”. nyaka és nyakszirte hasonló lesz a számáéhoz, hátgerince összeroncsolódik. ... A mikor eléri az ellenséget, olyan, mint a reszkető lud, mert nincs már ereje egyik tagjában sem. Mikor nagysokkára visszakerül Egyiptomba, olyan, mint a szüette bot.” Még hangoztak a győzelmi ének mámoros hangjai, a nép még üdvkiáltásokkal kísérte a fáraó kocsiját, mikor a sorokat írták. De alapszában rengett a társadalom. A nép ellenségét látta az álamban. Felébredt az ókort anarchismus. IV. Ramszesz alatt már nincs Egyiptomnak története. Nem voltak nagy hadjáratai, a leigázott Szíria fizette adóját, de lassankint fölbe nőtt az öreg Egyiptomnak. E vén földnek

3000 éves történet nyomta a vállát, Syria ifju erőben kelt ellene. S az ős birodalom, fény és pompa közepette a hatalom magas fokán — elhalt. Ime az elcivílisált, az előregedett nemzet sorsa, ugyanaz a sors, mely Európára vár a fiatal Amerikával szemben. Az ifju nép az ó-tól tanulja el művészetét, életének alapjait, miúgy, de az eltanult formákat a maga fiatal erejével tölti ki. Az egyiké a muli, — a másiknak sem jelene, sem multja, — csak jövődjéje. Ime, így gurul — szinte matematikai pontossággal — a világralom egyikről a másikra, földrajzi és időbeli következetességgel. E jelenségben törvényszerűség van, mert a fejlődés e módjában psychologia és logica rejnik, s ezért, csakis ezért lehet a történet az élet mestere, magistra vitae. Ezért az élet mestere a Nagy Képes Világtörténet is, melynek most megjelenésére 9 ik füzetet mondja el bőven mindazon eseményeket, melyek e nagy tanulságokat magokban rejtik. A Nagy Képes Világtörténet egy füzeté 30 kr. Egy kötet ára díszkötésben 8 frt. Megjelen minden héten egy füzet, minden 4 hóban egy kötet. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

SZÍNHÁZ.

Szerdán: „Kék asszony.“ Csütörtökön: „Primadonna.“ Pénteken: „Gésák.“ Mindhárom előadás kellemes estét szerzett a szép közönségnek. A „Kék asszony“ másodsor ment most ebben a szezonban, sokkal jobb, összességében előadásban, mint először. A főbb szereplők közül különösen G á b o s, M i h á l y i, F e r e n c z i és J u h á s z I l o n a nagy kedvvel játszottak.

„Primadonna.“ Kövessy józsi bohóza szintén jó előadásban folyt le. Itt T o r o s s y Katiczát kell kiemelnünk, ki rendkívül ügyesen játszott és vége hossza nem volt a sok tapsnak, mivel kifűnő játékát a közönség megdicsérte. Mellette a L o m n i c z y pár és F e r e n c z y remekeltek.

A „Gésák“ szünetben, leszállított helyárák, telt ház előtt ment. A mai estén ismét T o r o s s i sikeréről számolunk be, ki fáradhatatlanul énekelt, játszott mindvégig. Úgyesebb Mollyt nem kivinhatunk Torossynál. F e r e n c z y a régi, jó Vuncsi volt. A közönség lelkes hangulatban tapsolt és újrázott a többi szereplőknek is, kik a régiek voltak.

CSARNOK. LORELEY.

Reichenbach elbeszélése.
fordította: Gál Lajos.
Folytatás. 19.
VII.

— A művésznék — mondá — és aztán mosolyogva tette hozzá s most jöjj Norbert hadd legyek ma először gazdasszonyod.

Megtöltött egy másik serleget s megízelve piros-ajkával a bort, oda nyújtotta azt barátjának, aki székét szorosán az övé mellé húzta.

— Először — ismétlé az ifju — s mikor jössz már örökre hozzám, drágám?

— Nemsokára rebegte a hölgy. De midőn az ifju tovább akart kérdezősködni, ígéretére emlékeztetni s a menyegző napját meghatározni, a hölgy mosolyogva megrázta fűrtös fejecskéjét.

— Ne követelj most tőlem komoly ígéretet — kiáltá — este, ha elváltunk, talán egy szerencsés eszme egy boldog napot fog sugalni. Most oly szép minden, hogy úgy tűnik fel előttem, mintha éltünk boldogságának zenitjén állanánk s nem is szabad arra gondolnom, hogy az még sebb is lehetne. Élvezzük a jelenet, mintha nem lenne jövőnk. Nem emlékszel, mit mondunk mindig egymásnak Fridenauban, hogy szép néha regékről álmodni

— Hogy ne tudnám! Emlékszem mindenre és tudok mindent amit beszélünk.

— Nos látod, most úgy érzem, mintha egy regét élnék át. Ott áll a fehér Loreley, ez a tündér, ki minket virágos ligetbe vonzott, mert ez a terem úgy néz ki, s im fölfedeztük és szerettük egymást, holott pár hóval ezelőtt alig ismertük még egymást; hát nem régeszerű ez?

— Ugy van! De a regéből a legboldogabb valóság születet s ha valami a jelenet szebbé varázsolhatja nekem, úgy az épen a jövő gondolata. Én úgy érzem, mintha szerelmedből merítettém volna művészetemhez az igazi tudást s érzem, hogy szépet fogok alkotni. Oh Eleonora! a világ oly szép, oly csoda szép!

A hölgy... ival lezárta ajkát.

— Ezt a napot neked szentelém egész estig Jer sétálunk az erdei ösvényen. Oly szép a Loreley ligete, de még szebb a szabad erdő s veled együtt oly gyönyörű lesz a természet varázsát csodálni. Ugy tűnik fel majd előttem, mintha minden szépet megketőzve látnék, mert kettőnk szemével nézem hogy te velem érzel, velem gondolkozol.

— Igen! s épen az a csodálatos a szerelemben, hogy két lelket egyesít — mondá az ifju átfonva a hölgy karcsu derekát s őt magával vonva.

— Mily jó, hogy a néni nem jött veled — mondá aztán Nórbert — mialatt a keskeny ördöl ösvényre tértek, mely a műteremből az erdőbe vezetett.

Te gonosz! dorgálta a hölgy mosolyogva — a néni az a legkedveltebb lélek, a kit a világon hiszek.

— Csak lassan. Én ugyanis féltékeny vagyok már a nőre, hát még ha te őt így feldicséred.

Tovább haladtak. Előttük a tó pompás tükre terült el, homályos, sziklás partjaival a távolban a világos kék tavaszi égbőltoit érintve, távolról a Gletserek látszottak.

— Mily szép! mondá Norbert halkán — nem úgy tűnik-e fel, mintha az ember teljesen elfeledkezne önmagáról, ha a természet szemléletébe mélyed?

Folytatása következik.

NYILTTÉR*)

Nyilatkozat.

A Bácskai Hirlap 12 ik számában egy helyreigazítás féle jelent meg a Mácskovics-féle ügyemből kifolyólag, mely valótiátság. Nem szivesen foglalkozom a nyilvánosság előtt e dologgal, de saját reputációm érdekében kötelességem kijelenteni, hogy Mácskovics két tanuja nem mondott igazat, mikor azt állították, hogy én e kifejezést használtam: „nem mondom meg, tessék sajtópert indítani“ mert én szóról-szóra a következőket mondtam: „én azt nem mondhatom meg, mert azt csak a sajtóbírósiág előtt lehet megmondani“ és ezt tanuim is igazolják aláírásukkal a nálam levő okmányon. De nem is mondhattam Mácskovics két tanuja által állítottakat, miután nem is tudtam mért von kérdőre Mácskovics engemet, hogy a kérdéses cikkelt ki írta, mikor sem felelős szerkesztő, sem a cikkért felelős nem lehetek, minthogy azt nem én írtam, tartalmát sem ismertem, így nem is volt okom más mint a fenntekelt mondhatni. Minden ezzel ellenkező állítás hazugság és csupán a dolog szépitését célozza. Mácskovics kvalifikálhatlan eljárását a nagy közönség úgy is elítéli, a feljelentést ellene pedig már megiettem, két tanujával szemben pedig illetékes heijen tudai fogom kötelességemet. Az eljárást addig is a nagy közönség ítéletére bízom.

Hirth Lipót.

*) E rovat alattiáért nem felelős

a Szerk

Kiadó lakás!

Manojlovics Szánkó-féle háznak hátsúlsó — szerdahelyi utcára néző részében

olcsó emeleti lakás

azonnal kiadó. (2 utca, 1 udvari szoba és mellékhelyiségekből áll évi 180 forintért.)

Értekezhetni a tulajdonosnál vagy a házmesternél.

Teljesen ártalmatlan.
Anti-epitikus s hygienicus

HÖLGY
óvszer.

Teljes biztos hatással, használatban kíméletlen és nem kellenek többé semminemű gyöngédtelen és ártalmas gumi vagy spongya czikkék

1 doboz (12 db) 1.50 kr. pontos használati utasítással 1.75 kr előleges beküldése után bérmentve

Kapható a feltalálónál

László József gyógyszer-nél
Maros-Ujvár (Erdély.)
Budapesti főraktár: Török József gyógyszerész Kerpel, Fehér-sas gyógyszerár Lipót-körút 28
Gyors s pontos szétküldés.
(Telefon 3817.)

Czelszerű és kíméletlen.

Torontáli Szőnyeggyár Részvény-Társ. Honi ipar

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel csomózott szírná szőnyegeket, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, bondoir- és nri-szobák részére mindenféle nagyság és stílus, bármely ajza szerint; hollandi futószőnyegeket, keleti (karamini) függőnyöket, torontáli szerb szőnyegeket (Tyilla), terítők, függönyök, divánvetők stb. részére.

Főraktár: Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 4. szám.

nasnDfelszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmábavágo oikkekben, u. m. olcsóbbfajtájú szőnyegek, terítők, takarók, ablakvédők, szoba- s lóporokock